

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Latvanen, J., & Ahola, M. (2022). AMKIT-verkostopäivillä tähyttiin tulevaisuuteen. *Kreodi*, (2). <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022060643495>

AMKIT-verkostopäivillä tähyttiin tulevaisuuteen

06.06.2022

Minkä oven sinä avaisit? Ja mihin se johtaa? Kuva Pixabay

AMKIT-verkostopäivä järjestettiin toukokuussa teemalla Mukana maailman muutoksessa. Tapahtuma toteutettiin edellisen vuoden tapaan kokonaan verkossa. Suosio oli erinomainen, sillä osallistujia oli parhaimmillaan lähes 200. Päivä koostui monipuolisesti sekä luennoista että työpajoista.

AMKIT-strategia elää

Päivän avauspuheenvuorossa AMKIT-konsortion puheenjohtaja Mira Juppi herätteli kuulijoita kertomalla, miten AMKIT-konsortion vuosille 2021–2025 suunnattu strategia on ohjannut konsortion työtä. Miran kertoman perusteella voi todeta, että strategia ei ole jäänyt pölyttymään arkistomappiin eikä kadonnut bittiavaruuteen, vaan sen keskeiset teemat avoimuus, oppiminen, vaikuttavuus ja yhteistyö ovat aidosti ohjanneet konsortion toimintaa. Strategian jokaisella osa-alueella on jo nyt saatu paljon aikaiseksi, vaikka strategiakausi on vasta aluillaan. Mira korosti myös AMKIT-konsortion työryhmien merkitystä yhteistyön, oppimisen ja tiedonjakamisen mahdollistajina. Työryhmiin voi hakeutua matalalla kynnyksellä ja uusiakin voi ehdottaa.

Ihminen tekee tulevaisuuden

Verkostopäivän pääpuhujana kuultiin tulevaisuusmuotoilija Minnan Koskeloa, joka on tehnyt urauurtavaa työtä tulevaisuusmuotoilun viitekehyksen kehittämisessä.

Kuva 2. Verkostopäivän pääpuhujana oli tulevaisuusmuotoilija Minnan Koskelo.

Koskelon mukaan tulevaisuutta ei kannata vain odotella passiivisesti, vaan sitä voi myös tehdä aktiivisesti yhdistämällä ennakoitua, palvelumuotoilua ja ihmistieteitä. Keskiössä on ennakoitaitaidon kehittäminen ja ajattelun avartaminen. Muotoilun näkökulmasta keskeistä on asiakkaan osallistaminen. Kantavana ajatuksena tulisi olla, että luomme arvoa asiakkaiden kanssa, emme asiakkaille.

Tulevaisuuden lukutaito alkaa omien oletusten tarkistuksesta, koska toimintaympäristön muutos edellyttää uudenlaista ajattelua. Ennakointi auttaa välttämään taistele-pakene-tilanteita. Ennakoinnin avulla voidaan luoda näkemyksiä vaihtoehtoisista tulevaisuuksista ja parantaa organisaatioiden tulevaisuuskestävyyttä. Kannattaa aina kysyä: Entä jos?

Koskelon mukaan sorsumme helposti erilaisiin ajattelun rajoitteisiin ja luutuneisiin olettamuksiin, jotka estävät meitä näkemästä vaihtoehtoja ja uusia mahdollisuuksia. Ajattelumme vaikuttavia tekijöitä ovat rajoitteet (lainsäädäntö), realiteetit (liian kallista), resurssit (osaaminen, budjetti), uskomukset (robotit vievät työmme), arvot ja tabut. Huomio kiinnittyy helposti myös vain negatiivisiin asioihin. Oma ajattelua voi kuitenkin avartaa ja avartamisesta saatiin hyviä esimerkkejä osallistujilta chatissa. Sen voi vaikka aloittaa siitä, että juttelee jonkun kanssa, jota ei vielä tunne hyvin ja pitää mielensä keskustelussa avoimena.

Minna Koskelo teki meille testin, jossa hän kysyi mielipidettämme mm. siitä, ovatko asiat nyt paljon paremmin vai huonommin kuin ennen, kuinka suuri prosentti maailman alle 30-vuotiaista ei ole saanut koulutusta tai mikä on Suomen työllisyysaste nyt. Nykyhetkeä haastavat asiat, kuten disinformaatio, omat kuplamme ja varsinkin uutisoinnin esiin nostamat näkökulmat, näkyivät hyvin vastauksistamme: ajattelimme pääsääntöisesti asioiden olevan huonommin kuin ne itseasiassa ovatkaan.

Pelkkä ennakointi ei riitä vaan tarvitaan myös tulkintaa. Tulkinnassa voi käyttää apuna mm. Sitran megatrendejä, trendejä ja hiljaisia signaaleja.

Lopuksi Koskelo vielä muistutti, että tulevaisuus ei ole ennalta päätetty vaan voimme vaikuttaa siihen. Se on hyvin lohdullinen ajatus; emme olekaan pelkkiä ajopuita historian virrassa vaan voimme omilla ratkaisuilamme jopa muuttaa maailmaa.

Kirjastossa vuonna 2040?

Minna Koskelon inspiroivan puheen jälkeen siirryttiin iltapäivän työpajoihin. Pekka Uotila johdatteli osallistujat miettimään, millainen kirjasto voisi olla vuonna parinkymmenen vuoden päästä. Aivan aluksi muisteltiin menneisyyttä – mitä kaikkea merkittävää matkan varrella onkaan tapahtunut niin henkilökohtaisessa elämässä kuin työelämässä. Tulevaisuutta ennakoitaessa onkin hyvä katsoa myös taaksepäin. Se auttaa hahmottamaan muutoksen suuntaa ja nopeuttakin. Kuka meistä olisi osannut muutama vuosikymmen sitten ennustaa, millainen on kirjasto vuonna 2022?

Työpajan antina syntyi hieno aineisto koskien niitä muutoksia, joita osallistujat olivat kokeneet kirjastouransa aikana merkittäviksi, yllättäviksi, surullisiksi tai ilahduttaviksi omalla kirjastourallaan. Samoin syntyi runsain määrin ennusteita siitä, millaista on työmme vuonna 2040. Näihin aineistoihin varmasti palataan vielä tarkemmin.

Kestävää kehitystä edistämässä

Kirjastoissa on toimittu jo pitkään, ainakin osittain, kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja nyt kestävä kehitys on nostettu myös AMKIT-konsortion strategiaan. Strategiassamme lukee näin: “edistämme kestäväää kehitystä ja tunnistamme yhdessä kirjastojemme kädenjäljet ja jalanjäljet muuttuvassa maailmassa. Yhdessä etsimme tiedon hankkimisen ja tuottamisen ympäristökuorman pienentäviä toimintatapoja tiedon laadun kärsimättä.”

AMKIT-konsortion hiljattain perustettu kestävän kehityksen työryhmä järjesti päivän viimeisen työpajan. Työpajassa käytettiin ARENEn kestävän kehityksen työkirjaa. Työkirja noudattaa YK:n agenda 2030 mallia ja nostaa esiin kestävän kehityksen ympäristön, talouden ja hyvinvoinnin näkökulmista. Noora Montonen alusti aiheesta ja työryhmä lupasi toimittaa käyttöömmme pajoissa tuotetun aineiston. Työpajoissa nousi esiin monta hienoa ja hyvää ajatusta ja konsortiollekin tuli

tehtävää mm. kansallisten e-aineistolisenssien edistämisen. Onko se mission impossible, jää nähtäväksi.

Ensi vuonna livenä?

Perjantai 13. päivä ei tällä kertaa osoittautunut epäonnen päiväksi. Palautteen perusteella verkostopäivä oli onnistunut. Me allekirjoittaneet, päivän sisällöstä ja organisoinnista vastanneet, saatoimme hengähtää helpotuksesta. Erityinen kiitos kuuluu AMKIT-konsortion sihteeri Kirsi Rönqvistille, jonka ammattitaidolla verkostopäivän tekniikka sujui hienosti.

Pikakyselyyn vastasi 74 henkilöä. Enemmistön mielestä ohjelma oli erittäin kiinnostava ja päivän anti hyödyllinen. Verkostopäivät ovat tulleet jäädäkseen, mutta ovatko ne jatkossa verkossa vai livenä? Saadun palautteen perusteella kumpaakin toivottiin; verkkototeutusta tosin hiukan enemmän.

1. ohjelma oli sisällöltään	2. päivän anti oli minulle	3. työskentely ryhmissä toimi	4. kannattaako järjestää jatkossa	5. parasta olisi tavata
Tylsä 0 % (0)	Hyödytön 0 % (0)	Heikosti 0 % (0)	Tuskin 0 % (0)	
kohtalaisen kiinnostava 30 % (22)	samantekevä 5,5 % (4)	kohtalaisesti 12 % (9)	ihan sama 5,5 % (4)	verkossa 58 % (43)
erittäin kiinnostava 70 % (52)	hyödyllinen 94,5 % (70)	hyvin 88 % (65)	totta kai 94,5 % (70)	livenä 42 % (31)

Taulukko 1. AMKIT-verkostopäivän palautekyselyyn vastasi 74 henkilöä.

Osallistujat olivat aktiivisia ja työpajoissa syntyi oivalluksia. Oivalluksia myös siitä, miten upea verkostomme on: itse ei tarvitse osata tai tietää kaikkea vaan voi aina kääntyä kollegan puoleen myös yli organisaatorajojen. Kestävän kehityksen työryhmissäkin todettiin osaamisen jakamisen ja yhdessä tekemisen lisäävän hyvinvointia ja tietysti samalla myös amk-kirjastolaisten yhteisöllisyyttä.

Kiitos kaikille verkostopäivään osallistujille ja esittäjille!

Kirjoittajat

Jaana Latvanen

Kirjasto- ja tietopalvelupäällikkö, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, [Kirjoittajan muut artikkelit](#)

Marita Ahola

Tietopalvelupäällikkö , Turun ammattikorkeakoulu, [Kirjoittajan muut artikkelit](#)

Artikkelin tiedot

Kirjoittaja: Jaana Latvanen, Marita Ahola

Numero: 2/2022 Ohjauksen ja oppimisen teemanumero

URN: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022060643495>

Lisenssit

Tämä teos on lisensoitu [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä](#).